

14. ISTEN HAZÁT KÉSZÍT: KÉMEK KÁNAÁNBAN

(4Móz 13–14)

Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszám: 2.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(Felhasznált irodalom:

BETZ, O. (Hrsg.), Calwer Bibellexikon, Stuttgart 1967.

HENNING, KURT. (Hrsg.), Jerusalemer Bibellexikon, Neuhausen-Stuttgart 1989.

SOGGIN J. A., Bevezetés az Ószövetségbe, Budapest 1999.

RAD VON, G., Az Ószövetség teológiája, Budapest 2000.

<http://www.bibelwissenschaft.de/>

TÓTH, K., Mózes öt könyvének magyarázata, Budapest 1995.)

Isten hosszú ideig készítette népét arra, hogy a hosszú jövevénylét után saját hazát szerezzenek. A letelepült életforma előtt hosszú ideig vándoroltak a pusztában Isten ígéreteire, vezetésére és gondoskodására hagyatkozva. Isten ez alatt az idő alatt készítette népét az ígért földjére való belépésre. A megígért tejjel és mézzel folyó terület (2Móz 13,5) azonban nem volt lakatlan. A helyszín felmérése érdekében Isten kémeket küldet Mózzal.

Kánaán:

Mózes 4. könyvének 34. része 3–10. versekben nevezi meg pontosan Kánaán határait. „*A déli határvidék a Cin-pusztától Edóm mentén legyen. Ez legyen a déli határoto: keleten a Sós-tenger végétől induljon, kerülje meg a határ délről az Akrabbím-hágót, és menjen Cin felé, nyúljon le Kádés-Barneától délre, majd haladjon Hacar-Addárig, és menjen tovább Acmon felé. Acmontól forduljon a határ Egyiptom patakja felé, és végződjék a tengernél. A nyugati határoto a Nagy-tenger és annak partvidéke legyen. Ez legyen a nyugati határoto. Ez legyen az északi határoto: A Nagy-tengertől a Hór-hegyig jelöljétek ki, a Hór-hegytől jelöljétek ki a Hamátba vezető útig, majd a határ nyúljon ki Cedád felé, azután haladjon a határ Zifron felé, és a vége Hacar-Énánál legyen. Ez legyen az északi határoto. A keleti határt Hacar-Énántól Sefámig jelöljétek ki, Sefámtól menjen le a határ Riblá felé, Ajintól keletre, majd menjen tovább a határ lefelé, amíg el nem éri a Kinneret-tó keleti partján levő magaslatokat. Azután menjen le a határ a Jordán felé, és végződjék a Sós-tengernél. Ez legyen országotok határa körös-körül.*”

Ezt a területet ígérte meg Isten Ábrahám leszármazottainak hazául, miután elhívta az otthonából (1Móz 12,7). Ezt az ígértét Isten többször is megerősítette (1Móz 13,15.17), és később Ábrahám utódainak is megismételte. (1Móz 26,3; 28,13; 35,12; 2Móz 6,4) Ezért kapta ez a föld az „Ígért földje” nevet. Kánaán lakossága különféle népekből tevődött össze, akiknek azonban a nyelve, vallása és kultúrája azonos volt. Politikailag azonban sohasem volt egységes a terület, kiskirályságokra osztódott.

Tejjel és mézzel folyó föld:

Többször is elhangzik a Bibliában az Ígért földjének ígérete kapcsán a tejjel és mézzel folyó jelző. A kifejezés pontos háttere nem ismert. Az bizonyos, hogy a jólétre, a bőségre utal. A pusztai vándorlás során különösen is sokat jelentett az erre az ígérethez való visszaemlékezés. A felderítési történet szerint ez a föld kiemelkedően jó terméshozó minőségét jelentette.

Kémlelés Kánaánban:

Isten megbízta Mózzal, hogy válasszon ki a kémlelésre 12 férfit. Ez a 12 férfi a teljes népet képviselte. A kiválasztás szempontja elsődlegesen a tekintély volt, vagyis a szavahihetőség, megbízhatóság, nem pedig a fizikai erőnlét vagy rátermettség. (Tehát nem azok a

tulajdonságok, amelyek egyébként egy klasszikus értelemben vett kémnek elengedhetetlenek.) Azért volt szükség éppen ezekre a tulajdonságokra, hogy minél pontosabban mondják el a tapasztalataikat, és a nép többi tagja higgyen nekik. Mózes a kiválasztottaknak pontosan megmondta, hogy miről vár visszajelzést. Részben információkat várt, részben véleményt, vagyis a tények értékelését. Negyven napig tartózkodtak Kánaánban. Felmérték a kémek a föld terméshozó képességét a gyümölcssei révén, megfigyelték a lakosság életmódját, felmérték a kultúrájukat.

Kémek beszámolója Kánaánról:

A 12 kém beszámolója a tények tekintetében megegyezett. A különbség a tények értelmezésében volt. Mivel 10 képviselő szerint legyőzhetetlen akadállyal állnak szembe, ezért a nép ismét zúgolódni kezdett. Ez egy olyan zúgolódástörténet, amelyre Isten büntetéssel felel, mivel ellene fordultak. Isten az ígétét nem vonta vissza, hanem beteljesedését 40 évvel későbbre tette a nép hitetlensége miatt. Ez az időszak akkor egy emberöltőnyi idő volt. A 12 kém közül kiemelkedett Józsué és Káleb, akik Istenben bíztak, és nem a láthatókra néztek. (4Móz 14,9)

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK

<u>Minimum</u>	<u>Optimum</u>
• Bátorítással vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: ○ Tudja a tankönyvi képek és a szöveg alapján segítséggel elmondani a kánaáni történetet. ○ Ismerje és tudja értelmezni a lecke Igéjét: Zsoltárok könyve 81,14.	• Önként és aktívan vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: ○ Legyen képes összefüggően beszámolni a tankönyvi képek és szöveg alapján a kánaáni történetről. ○ Legyen képes értelmezni és magyarázni a lecke Igéjét: Zsoltárok könyve 81,14.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

A lecke anyaga a Kánaán, ígét és beteljesedés fogalmakra épít. A kánaán szó, a magyar nyelvben a tulajdonnévtől elvált, állandósult kifejezés a teljességet, legnagyobb vágyainkat, elképzeléseinket sűríti magába. A gyermekből az Ígét Földje kifejezés kapcsán megszülető képpel hívhatjuk elő. Ebben a képben megjelenhetnek a gyermek vágyai. Erre építjük a vágy – ígét – beteljesedés fogalomhármast.

Vannak vágyaink, amelyekre nincs ígétünk. A gyermek is megéli, hogy vágyakozik több mindenre, van, amit megígérnek a szülei, van, amit nem. Újból és újból elmondja kéréseit, szeretne ígéteket kapni rá, van, amire kap, van, amire nem. Ugyanígy az Isten előtt is feltárhatjuk a vágyainkat, van, amire van ígétünk, van, amire nincs. A történetben éppen erre a különbségre találunk példát. A nép ígétet kapott az új föld gazdagságára, de Isten nem ígérte, hogy nehézségek nélkül lehet az övék.

Ide kapcsolható az ígélet és beteljesedés másik tényezője: a beteljesedésben, a megvalósításban nekünk is szerepünk van. A családokban egyre elterjedtebb az a modell, hogy a szülők mindent megígérnek, és mindent meg is tesznek gyermekeikért, hogy a gyermeknek ne kelljen nélkülöznie, és a gyermeket ne kelljen megterhelni. Ez az attitűd egyrészt megfosztja a gyermeket attól, hogy megtanuljon lemondani a vágyairól, illetve megfosztja attól a tapasztalattól, hogy egy-egy nagyobb ügyért, vágyott dologért lehet és érdemes nagy áldozatot vállalni, amiben meg lehet élni a győzelmet, a siker örömét, a gondviselés erejét.

A gyermekeknek éppen azért van kevés önbizalmuk egy-egy tevékenységhez, mert nem tapasztalták meg, hogy belevágnak, és a környezetük segítségével végül sikerül. Ugyanúgy, ahogy Izráel népe, amely a rabszolgasorsban, alávetett életmódban elszokott a szabad, kezdeményező léttől. A lecke arra akarja bátorítani a gyermekeket, hogy merjenek egy-egy feladatba belevágni egy ígélet, egy ügy érdekében, és bízzanak abban, hogy megkapják a szükséges segítséget.

A gyermekek előtt álló ígérek egyszerűbbek, a hétköznapiakhoz kötődnek. Elsődlegesen a teremtettségi rendre van hosszú távú ígéletük, hogy édesanyák, édesapák lesznek, önállósodnak, lesz egy hivatásuk, saját egzisztenciájuk, és így szolgálhatják Istent azon a helyen, területen, ahova Isten helyezi őket. A mai bizonytalan világban ezen az úton is bátorságra és bizalomra van szükségük, hogy belevághassanak. Bátorságra, hogy haladjanak a tanulmányaikban, merjenek nagyokat álmodni, és bizalomra, hogy Isten mindig megadja a segítséget. Különösen ott fontos ez, ahol a szülők már elvesztették a bizalmukat és bátorságukat, és leginkább a keserűség, panasz, kilátástalanság árad belőlük, az életükből, így a gyermek előtt nincs olyan életút, amire vágyott példaként tekinthet.

Isten újat teremtő hatalma és gondviselő jelenléte az az üzenet, amivel zárhatjuk ennek az évnak az öszövétségi történeteit. Ezzel a leckével végződnek Izráel népének szabadulástörténete az idén. Már most előre vetíthetjük a következő év tematikáját, a honfoglalást, amikor a megszabadított nép megtanul Isten uralma alatt élni.

ÓRAVÁZLAT-JAVASLAT

GYÜLEKEZETEK ÉS ÁLLAMI ISKOLÁK ÓRÁJÁRA

Fő hangsúly: Isten ígéreteiben nekünk is szerepünk van.

Kognitív cél: Arra való rámutatás, hogy Isten valóban megtartja az ígéreteit, de az embereknek is szerepük lehet benne.

Affektív cél: Az ígérek megvalósulásában történő szerepvállalással való azonosulás.

Pragmatikus cél: Olyan lehetőségek teremtése az órán, melyekben a diákok felismerhetik és megvalósíthatják saját feladataikat.

Óra fő része	Javaslatok	Tananyag, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	Ígélet Földje képzeletjáték Csendesítsük el a gyermekeket! Hajtsák le a fejüket a padon összefont kezükre! Hunyják le a szemüket! Adjunk ki egy hangot! (triangulumon/gitáron/zongorán...) Figyeljenek a hangra, kövessék Csendszágba, ahol teljes csend van, csak a képzelet játszik. Mondjuk el minél szemléletesebben számukra Isten népének útját az Ígélet Földje határáig!	Eszköz: hangszer/ triangulum Kapcsolódó feladat: TKGY 14. lecke 1. feladat TKEI 14. lecke 1. feladat Javaslat:

	• Isten ígéretet tesz a megszabadított népnek • A pusztai vándorlás nehézsége • Az ígéret ereje: érdemes kitartani! • Kétségbeesés és remény kettőssége • Kémek kiküldése, kíváncsiság Így fejezzük be: „Mindenkinek volt egy képe, ahogyan elképzelte az Ígéret Földjét. Tebenned is van egy kép. Milyen az a föld, milyen az a legszebb ország, a leggyönyörűbb vidék, amit szerinted Isten elkészített népének? Képzeld el! Barangold be képzeletben, figyeld meg minden részletét!” Hagyjunk időt a képzeletre! Majd ugyanannak a hangnak a megszólaltatásával hozzuk vissza őket az osztályba! Beszélgetés a képzeletben megszületett képekről: • Milyen volt az az Ígéret Földje, ahol Te képzeletben jártál? • Összegezzük a képzeletben megszületett képeket, hogy mi a közös bennük, nézzük végig a megrajzolt képeket, elemezzük őket! Átvezetés: Isten népe is kíváncsi volt arra a földre, amit Isten ígért nekik, ezért kémeket küldött előre. Ha összeolvassátok azoknak a tulajdonságoknak a kezdőbetűit, amelyeket a történetmondás közben írok, megtudjátok az Ígéret Földjének bibliai nevét.	Vezessük be a gyermekeket a csendjátékba! Előre mondjuk el nekik, hogy akkor tudunk a bennünk lévő képekre legjobban figyelni, ha elcsendesedünk, befelé figyelünk! A triangulum vagy más hangszer hangja indítja el őket Csendszágba, és ugyanaz a hang hozza vissza őket az osztályba. Le is rajzoltathatjuk a gyermekekkel, ha tudunk rá időt szánni, vagy feladhatjuk házi feladatnak, szorgalminak.
Feldolgozási javaslat, munkáltatás	Történetmondás – Isten hazát készít: kémek Kánaánban: • Próbákkal teli hosszas vándorút a pusztában • Mózes kémeket küld: törzsenként egy harcost • A kémek visszatérése • A jó hír • A rossz hír • A kémek félelme és kétségbeskedése • Káléb és Józsué hite és bizalma • A nép zúgolódása, hitetlensége • Isten haragja Aranymondás: „Bárcsak rám hallgatna népem, az én utaimon járna Izráel!” (Zsolt 81,14) • Isten büntetése és megtartó szeretete. • Az idei tananyag lezárása, előremutató negyedik tematikára	TKGY 14. lecke, 66. o. TKEI 14. lecke, 76. o. Javaslat: A történet elmesélése közben használjuk a következő szavakat és írjuk közben egymás alá a táblára: Káprázatos Ámulatos Nevezetes Alkalmas Áldott Napsütötte Így akrosztichont képezünk a Kánaán szóra.

	Kánaán földje, Izráel országa A fogalmak, helyszínek tisztázása a Tudod-e? rész és a tankönyv képeinek a segítségével. Ígéretetek, amelyeket a gyermek kapott és ígéretetek, amelyeket a gyermek tett Feladatmegoldás és beszélgetés a tankönyv feladataihoz kapcsolódva: Neked ki tett már ígéretet? Mi az, amire nagyon vártál? Mi valósult meg? Minek örültél? Te milyen ígéreteteket tettél már? Sikerült beváltanod? Vállald az utat! Vigyünk be az órára annyi fűgét vagy kis tálacskában/szalvétában mazsolát, ahány tanulónk van! Tegyük le egy sorba az osztályterem egyik felébe úgy, hogy mögöttünk helyezkedjenek el, míg mi a falnál, a fal felé fordulva állunk! A tanulók a terem túlsó feléből próbálják meg úgy elérni az egyik tálat/fűgét, hogy az őr (a falnál háttal álló tanító) ne vegye őket észre! Amikor az őr feléjük fordul, nem szabad, hogy mozgásban legyenek vagy hangot keltsenek. Ha valaki épp akkor mozdul vagy hangot ad, annak újból kell kezdenie az utat.	TKGY 14. lecke, 67. o. TKEI 14. lecke, 77. o. Kapcsolódó feladat: TKGY 14. lecke 2. feladat TKEI 14. lecke 2. feladat TKGY 14. lecke 3–4. feladat TKEI 14. lecke 3–4. feladat A játék alkalmas annak az érzékeltetésére, hogy ha nehéznek, vagy akár reménytelennek tűnik is egy vállalkozás, vállalni kell az utat.
Aranymondás	„Bárcsak rám hallgatna népem, az én utaimon járna Izráel!” (Zsolt 81,14)	
Énekjavaslatok (alternatívák)	RÉ21 724: „Jézus, nyájas és szelíd...” (TKGY 137.o. 1., TKEI 153. o. 1.) RÉ21 170: „Az Úr Istent magasztalom...” (TKGY 139.o. 4., TKEI 155. o. 4.) BS 144: „Védelmezz, Istenem...” „Olyan örömet, mint a forrás...” http://enekeskonyv.lutheran.hu/enek571.htm	
Házi feladat	TKGY 14. lecke 2. feladat TKEI 14. lecke 2. feladat	

TOVÁBBI ÖTLETEK

Képelemzési és szövegelemzési módszertani segédlet

TKGY 66-67. o., TKEI 76-77. o.

A képen látható:

A 76., ill. 66. oldalon tematikus kép látható. Két szemben álló csoportot lát a néző. a bal oldalon Mózes és a várakozó izráeliek, velük szemben a kémek, akik magukkal hozták azokat a bizonyítékokat, amelyek Kánaán gazdagságát igazolták. (gránátalma, szőlő, füge, melyek jóval nagyobbak a megszokottnál)

A 77., ill. 67. oldalon térkép, rajta mozaikképek montázs jelleggel, Kánaán földrajzi helyét és gazdagságát hivatottak jelezni.

A szöveg: A fókusz az izráeli nép kételkedésére irányítja a figyelmet. A kémek jelentése alapján a nép bevehetetlennek ítéli Kánaánt, pedig annak gazdagsága vonzó számukra. Két ember van, Káléb és Józsué, akik bíznak Isten segítségében, de a többiek nem. Isten megharagszik a kételkedőkre és büntetésül negyven évig kellett bolyonganiuk a pusztában, míg végre elfoglalhatták az Ígéret Földjét.

Instrukció a képolvasáshoz és a kapcsolódó szöveg elemzéséhez

- Olvassátok el a szöveget! Figyeljétek meg, miért kételkedtek a zsidók, mikor megtudták a kémektől, milyen Kánaán, és milyen népek lakják!
- Mit parancsolt az Úr Mózesnek? Miért?
- Mit hoztak magukkal a kémek? Ettetek-e már gránátalmát, fügét és szőlőt? Hogy néznek ki és milyen ízű gyümölcsök ezek?
- Mit mondtak Kánaánról a kémek? Mit jelent a „tejjel-mézzel folyó föld” kifejezés?
- Mit mondtak a kémek az ott lakókról?
- Miért kezdtek el kételkedni a zsidók? Kik voltak azok, akik bíztak az Úrban?
- Miért haragudott meg Isten a kételkedőkre? Hogyan büntette meg őket?
- Vizsgáljátok meg kiscsoportokban a 77., ill. 67. oldalon lévő szöveget és térképet! Mit tudtatok meg Kánaánról? Ki járt már közületek Izráelben? Mondja el a többieknek a tapasztalatait!
- A képecskék mit árulnak el Izráelről? Beszéljétek meg, és mondjátok el!

Beszélgetéspontok az aranymondáshoz:

Aranymondás: ”Bárcsak rám hallgatna népem, az én utaimon járna Izráel!”

- Ki mondja ezt a mondatot? Miért?
- Gondold végig az utóbbi hetedet! Mindig a helyes úton jártál, mindig helyesen viselkedtél? Miért? Ha nem sikerült, mit tehetsz? Hogyan változtathatsz a viselkedéseden?

1. Imádságra nevelés: kérések és Isten válasza

Ezzel az imádságra nevelési gyakorlattal azt szeretnénk tudatosítani a hittanosokban, hogy a kérő imádság nem azt jelenti, hogy bármit kérünk, akkor azt biztosan megkapjuk. Isten különböző módokon felel az imádságainkra. Néha hamar megkapjuk, amit kérünk, néha várni kell és akár többször is kérni. Máskor pedig nem kapjuk meg, amit kérünk. De ez nem jelenti azt, hogy Isten nem hallgatja meg az imádságainkat, csak azt jelenti, hogy különbözőképpen teljesíti, mert bölcsőbb sokkal, mint mi. Ebből a tapasztalatból is tanulunk Istenről.

A kánaáni honfoglalás előtt Isten népének sokáig türelemmel kellett várni, hogy az ígért földjére megérkezzenek. Bizonyára sokan imádkoztak hosszú ideig azért, hogy megérkezzenek, és az ország szép és jó legyen.

a) Tevékenység:

Jegyzetfüzetet készítünk, amelynek a lapjai különböző színűek. A színek arra emlékeztetnek, hogy Isten különböző módokon válaszolhat az imádságainkra. A jelzőlámpa három színét és szimbolikáját használjuk fel ebben a gyakorlatban.

- **Zöld szín:** Isten hamar választ adott a kérésre.
- **Sárga szín:** Isten várakozásra tanított, de később választ adott.
- **Piros szín:** Isten nem úgy válaszolt, ahogyan kértük, hanem más utat mutatott.

Füzet elkészítése:

A5-ös színes lapokat fűzzünk, ragasszunk össze.

b) Füzet használatának ismertetése: Mit írjunk a lapokra?

Zöld lap: Kértél imádságban és hamar meg is kaptad.

Készíts rövid jegyzetet arról az alkalomról, amikor imádságban kértél valamit Istentől, és elég hamar meg is kaptad. Ezt a 3 dolgot jegyezd fel:

1. Írd le röviden, hogy mit kértél.
2. Mikor kérted? A körülbelüli dátumot is írd le.
3. Milyen tapasztalatot szereztél ebből?

Sárga lap: Kértél imádságban és várakozás után meg is kaptad.

Készíts rövid jegyzetet arról az alkalomról, amikor imádságban kértél valamit Istentől, és várakozás után meg is kaptad. Ezt a 3 dolgot jegyezd fel:

1. Mikor kérted? A körülbelüli dátumot is írd le.
2. Milyen tapasztalatot szereztél ebből?

Piros lap: Kértél imádságban és nem kaptad meg.

Készíts rövid jegyzetet arról az alkalomról, amikor imádságban kértél valamit Istentől, és nem kaptad meg. Ezt a 3 dolgot jegyezd fel:

1. Írd le röviden, hogy mit kértél.
2. Mikor kérted? A körülbelüli dátumot is írd le.
3. Milyen tapasztalatot szereztél ebből?

c) Füzet kipróbálása

Mindenki ír egy-egy példát az oldalakra. A füzet tartalmát nem kell megosztani senkivel, mindenki magának írja. Abból sokat tudunk tanulni, ha a tapasztalatokat megosztjuk egymással.

Sokat jelent a gyerekeknek, ha a hittanoktató is készít előre egy ilyen füzetet és a saját tapasztalataival kezdi a tevékenységet.

2. Vágyaink

Kérjük meg a gyermekeket arra, hogy gyűjtsék össze mindazokat a dolgokat, amire vágnak. Készítsenek egy minél több vágyakozásból álló listát, ahová külön rovatba írják a tárgyi vágyakozásokat, külön az érzelmeket, stb.! Ezután húzzák alá azt, amit szerintük Isten is hasznos vágnak talál! Ezután készítsünk közösen egy olyan listát, amit az eddig tanultak alapján úgy gondolnak, hogy Isten az ő számukra ígér! A két listát (vágy és ígélet) hasonlítsuk össze, és a feladat után beszéljessünk arról, hogy mi a különbség az emberi vágyak és Isten ígéretei között!

3. Isten ígéretei

Vigyük be az 1-2. évfolyamok hittankönyvét az órára, és kérjük meg a gyermekeket arra, hogy keressenek olyan történeteket, amelyekben Isten ígéletéről van szó! A táblán vagy külön lapon készítsenek egy táblázatot, amiben szerepelnek a következő információk:

- Kinek tett ígéletet Isten?
- Mi volt az ígélet?
- Megvalósult-e? (Hogyan valósult meg?)
- Mit kellett tennie az adott személynek, vagy valaki másnak ahhoz, hogy az ígélet beteljesedjen?

Akár a tankönyvön kívül, gyermekek által ismert bibliai történetek közül is válogathatunk. Ha elkészült a táblázat, akkor beszéljessünk a csoporttal arról, hogy volt-e, és ha igen, milyen szerepe az embereknek egy-egy ígélet beteljesedésében!

ÓRAVÁZLAT-JAVASLAT EGYHÁZI ISKOLÁK 1. ÓRÁJÁRA

Fő hangsúly: Isten megtartja az ígéreteit.

Kognitív cél: Arra való rámutatás, hogy Isten valóban megtartja az ígéreteit, de az embereknek is szerepük van benne.

Affektív cél: Az ígérek megvalósulásában szerepvállalással való azonosulás.

Pragmatikus cél: Olyan lehetőségek teremtése az órán, melyekben a diákok felismerhetik és megvalósíthatják saját feladataikat.

Óra fő része	Javaslatok	Tananyag, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	Ígélet Földje képzeletjáték Csendesítsük el a gyermekeket! Hajtsák le a fejüket a padon összefont kezükre! Hunyják le a szemüket! Adjunk ki egy hangot! (triangulumon/gitáron/zongorán...) Figyeljenek a hangra, kövessék	Eszköz: hangszer/ triangulum Kapcsolódó feladat: TKGY 14. lecke 1. feladat TKEI 14. lecke 1. feladat

	Csendországba, ahol teljes csend van, csak a képzelet játszik! Mondjuk el minél szemléletesebben számukra Isten népének útját az Ígéret Földje határáig! • Isten ígéretet tesz a megszabadított népnek • A pusztai vándorlás nehézsége • Az ígéret ereje: érdemes kitartani! • Kétségbeesés és remény kettőssége • Kémek kiküldése, kíváncsiság Így fejezzük be: „Mindenkinek volt egy képe, ahogyan elképzelte az Ígéret Földjét. Tebenned is van egy kép. Milyen az a föld, milyen az a legszebb ország, a leggyönyörűbb vidék, amit szerinted Isten elkészített népének? Képzeld el! Barangold be képzeletben, figyeld meg minden részletét!” Hagyjunk időt a képzeletre! Majd ugyanannak a hangnak a megszólaltatásával hozzuk vissza őket az osztályba! Beszélgetés a képzeletben megszületett képekről: Milyen volt az az Ígéret Földje, ahol Te képzeletben jártál? Összegezzük a képzeletben megszületett képeket, hogy mi a közös bennük, nézzük végig a megrajzolt képeket, elemezzük őket! Átvezetés: Isten népe is kíváncsi volt arra a földre, amit Isten ígért neki, ezért Mózes kémeket küldött előre, hogy azok kikémleljék az új hazát. Ha összeolvassátok azoknak a tulajdonságoknak a kezdőbetűit, amelyeket a történetmondás közben írok, megtudjátok az Ígéret Földjének bibliai nevét.	Javaslat: Vezessük be a gyermekeket a csend-játékba. Előre mondjuk el nekik, hogy akkor tudunk a bennünk lévő képekre legjobban figyelni, ha elcsendesedünk, befelé figyelünk. A triangulum, vagy hangszer hangja indítja el őket Csendországba, és ugyanaz a hang hozza vissza őket az osztályba. Le is rajzoltathatjuk a gyermekekkel, ha tudunk rá időt szánni, vagy feladhatjuk házi feladatnak, szorgalminak.
Feldolgozási javaslat, munkáltatás	Történetmondás – Isten hazát készít: kémek Kánaánban: • Próbákkal teli hosszas vándorút a pusztában • Mózes kémeket küld: törzsenként egy harcost • A kémek visszatérése • A jó hír • A rossz hír • A kémek félelme és kétségbeskedése • Káléb és Józsué hite és bizalma • A nép zúgolódása, hitetlensége • Isten haragja, Aranymondás: „Bárcsak rám hallgatna népem, az én utaimon járna Izráel!” (Zsolt 81,14) • Isten büntetése és megtartó szeretete. • Az idei tananyag lezárása, előremutatás a negyedik tematikára.	TKGY 14. lecke, 66. o. TKEI 14. lecke, 76. o. Javaslat: A történet elmesélése közben használjuk a következő szavakat és írjuk közben egymás alá a táblára: Káprázatos Ámulatos Nevezetes Alkalmas Áldott Napsütötte Így akrosztichont képzünk a Kánaán szóra.

	Kánaán földje, Izráel országa A fogalmak, helyszínek tisztázása a Tudod-e? rész és a tankönyv képeinek a segítségével.	TKGY 14. lecke, 67. o. TKEI 14. lecke, 77. o. Kapcsolódó feladat: TKGY 14. lecke 2. feladat TKEI 14. lecke 2. feladat
Aranymondás	„Bárcsak rám hallgatna népem, az én utaimon járna Izráel!” (Zsolt 81,14)	
Énekjavaslatok (alternatívák)	RE21 724: „Jézus, nyájas és szelíd...” (TKGY 137.o. 1., TKEI 153. o. 1.) RE21 170: „Az Úr Istent magasztalom...” (TKGY 139.o. 4., TKEI 155. o. 4.) „Kész az én szívem...” (TKGY 140.o. 5., TKEI 156. o. 5.)	
Házi feladat	Rajzold le, milyen a benned élő Ígéret Földje!	

ÓRAVÁZLAT-JAVASLAT
EGYHÁZI ISKOLÁK 2. ÓRÁJÁRA

Fő hangsúly: Isten ígéreteiben nekünk is szerepünk van.

Kognitív cél: Arra való rámutatás, hogy Isten valóban megtartja az ígéreteit, de az embereknek is szerepük van benne.

Affektív cél: Az ígérek megvalósulásában szerepvállalással való azonosulás.

Pragmatikus cél: Olyan lehetőségek teremtése az órán, melyekben a diákok felismerhetik és megvalósíthatják saját feladataikat.

Óra fő része	Javaslatok	Tananyag, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	Milyen a benned élő ígéret földje? Házi feladat alapján: Mit rajzoltatok? Hogyan képzelitek el az Ígéret földjét? Idézzük fel az első órai akrosztichon segítségével a történetet! Átvezetés: Isten egy különleges földet ígért népének, de a nép megijedt a feladat nehézségétől. Pedig Isten ígéreteinek megvalósulásában nekünk is szerepünk van.	
Feldolgozási javaslat, munkáltatás	Ígérek, amelyeket a gyermek kapott és ígérek, amelyeket a gyermek tett Beszélgetés az ígérekéről, az ígérekben vállalt szerepről a tankönyv feladatai alapján:	TKGY 14. lecke 3–4. feladat TKEI 14. lecke 3–4. feladat

	Neked ki tett már ígéretet? Mi az, amire nagyon vártál? Mi valósult meg? Minek örültél? Te milyen ígéreteket tettél már? Sikerült beváltanod? Vállald az utat! • Vigyünk be az órára annyi füget vagy kis tálacskában/szalvétában mazsolát, ahány tanulónk van! • Tegyük le egy sorba az osztályterem egyik felébe úgy, hogy mögöttünk helyezkedjenek el, míg mi a falnál a fal felé fordulva állunk! • A tanulók a terem túlsó feléből próbálják meg úgy elérni az egyik tálat/füget, hogy az őr (a falnál háttal álló tanító) ne vegye őket észre! • Amikor az őr feléjük fordul, nem szabad, hogy mozgásban legyenek, hangot keltsenek. Ha valaki épp akkor mozdul, vagy ad hangot, újból kell kezdenie az utat.	A játék alkalmas annak az érzékeltetésére, hogy ha nehéznek, vagy akár reménytelennek tűnik is egy vállalkozás, vállalni kell az utat.
Énekjavaslatok (alternatívák)	„Csak nyisd ki a szíved...” (TKGY 150. o. 20., TKEI 166. o. 20.) RÉ21 724: „Jézus, nyájas és szelíd...” (TKGY 137.o. 1., TKEI 153. o. 1.) RÉ21 170: „Az Úr Istent magasztalom...” (TKGY 139.o. 4., TKEI 155. o. 4.) „Kész az én szívem...” (TKGY 140.o. 5., TKEI 156. o. 5.) RÉ21 845: „Tégy, Uram, engem áldássá...”	